

Podenco Ibicenco

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

PODENCO IBICENCO

Rasstandard med kommentarer med särskild tonvikt på skillnaderna till kusinraserna Faraohund, Cirneco dell' Etna, övriga podencovarianter samt podengo portugese.

Sammanställning till Svenska Vinthundsklubbens Domarkonferens 27-28 oktober 2012 gjord av Göran Bodegård på uppdrag av konferensarbetsgruppen.

Visst bildmaterial, korrektur, bildredigering och layout av Maria Weinehall.

Många bilder kommer från det norska kompendiet och fanns även med i materialet 1992.

Texten baseras till dels på det dokument som utarbetades av Espen Engh 1991, och vilket användes vid den Svenska domarkonferensen 1992. Uppdateringar och kommentarer gjorda 2012.

Alla kommentarer är återgivna i kursiv text – standarden är återgiven i normaltext och det är standardens lydelse som gäller i de fall där kommentarer och standard inte överensstämmer.

Detta kompendium kan komma att kompletteras med diskussionerna och besluten tagna vid konferensen för att på så vis bli ett fullständigare raskompendium för vinthundklubbens bruk.

PODenco IBICENCO

FCI nr 89

FCI-KLASSIFIKATION: Grupp 5, sektion 7

ORIGINALSTANDARD 1982-05-26

FCI-STANDARD 2000-02-04; engelska

SKKs STANDARDKOMMITTÉ 2004-03-29

URSPRUNGLAND/HEMLAND: Spanien

ANVÄNDNINGSSOMRÅDE:

Jakthund i rasens hemland, i andra länder ofta sällskapshund.

P I är också goda lurecoursinghundar.

BAKGRUND/ÄNDAMÅL:

Podenco ibicenco härstammar från de spanska öarna Mallorca, Ibiza, Menorca och Formentera (de s.k. Balearerna), där den är känd under sitt mallorquinska namn, "Ca Eivissenc". Rasen fördes troligtvis till de baleariska öarna av fenicier och kartager, kanske också av romare.

Den är också vanligt förekommande på det spanska fastlandet i Katalonien och runt staden Valencia samt i franska Roussillon och Provence, där under namnen Mallorqui, Xarnelo, Mayorquais, Charnegue, Charnegui och Balearhund.

Podenco ibicenco är en primitiv och härdig representant för en av de allra äldsta, fortfarande existerande, hundtyperna. Avbildningar av hundtypen finns i faraonernas gravar och på museiföremål från ca 3 400 f. Kr och framåt.

Podenco ibicenco används i sitt hemland huvudsakligen för jakt på kanin, utan skjutvapen, såväl under dagtid som på natten.

Den används också för jakt på hare och större villebråd och är en god apportör.

Rasen har ett enastående bra väderkorn och god hörsel, egenskaper som den under jakt använder sig mer av än av synen. Den spårar och driver därför sitt byte med lätthet även i tät vegetation.

Podenco ibicenco är livlig och intelligent och fångar snabbt sitt byte, i synnerhet när flera hundar jagar tillsammans.

Podenco ibicenco ger skall endast när den ser eller hör bytet, och när det har omringats. Både när bytet markeras och när det fångas viftar alla hundarna snabbt på svansen.

*P I är alltså en av de primitiva jakthundsraser i den gruppen som sorterar under Grupp 5, sektion 6: raser av urhundstyp. De flyttades 1999 från FCI Grupp 10 (vinthundar) till grupp 5 (Spetasar och raser av urhundstyp). Raserna tillhör dock i Sverige ännu Svenska Vinthundsklubbens ansvar. Vi kan benämna denna rasfamilj som urhundar av vinthundstyp, ibland kallade "medelhavsvinthundar" och vissa benämnda "Iberiska halvöns vinthundar". Raserna är **podengo portugese** med tre storleksvarianter, de spanska **podenco ibicenco** och **podenco canario**. Från Malta kommer **faraohunden** och från Italien **cirneco dell' etna**.*

På Iberiska halvön finns vidare flera lokala podencoraser vilka ännu inte fått erkännande av FCI. (Det är angeläget att veta att den spanska galgon inte alls tillhör denna grupp av hundar utan är en ras i den anglo-europeiska vinthundsgruppen.)

Det är väl belagt genom arkeologiska fynd att alla "medelhavsvinthundarna" har ett gemensamt ursprung i de förhistoriska egyptiska vinthundarna. Dessa eleganta jakthundar av enhetlig typ och med de typiska ståndöronen finns avbildade från tusen år f.v.t.

Då dessa hundar jagar med synen, väderkornet och hörseln så är de inte alls utpräglade enbart hetsjakthundar (sighthounds), och skiljer sig därför både till funktion och exteriör från den anglo-europeiska vinthundsgruppen (greyhound, whippet, hjorthund etc) och den afroasiatiska (afghan, saluki etc).

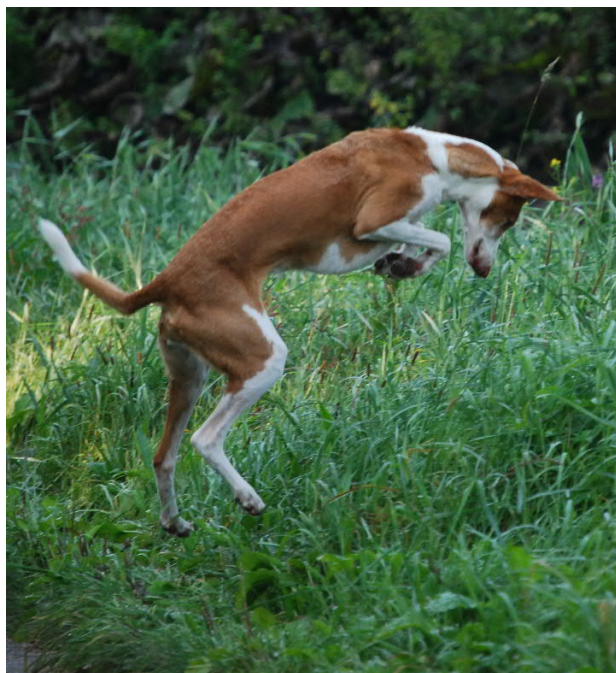
– Detta förhållande är mycket tydligt påpekat i listan av diskvalificerande fel där just exteriöra drag av vinthundskaraktär är listade som särskilt allvarliga och talande för raskorsningar.(se nedan)

Det är inte bara den ursprungliga jaktfunktionen som skiljer medelhavshundarna från de genuina vinthundarna utan också den exteriöra typen:

- *De är mer rätlinjiga än de traditionella vinthundarna och har god resning*
- *de har alla ståndöron*
- *de har relativt högt burna svansar – som gott balanserar halsens resning*
- *öppnare extremitetsvinklar*
- *i de flesta raser är den gängse färgen den genetiskt avblekt röd/bruna färgen med köttfärgat nospigment - hos podengo portugese accepteras dock t o m svart nosspegel*

Dessa raser har också i rörelse en vighet av annat slag än de vanliga vinthundarna. Exempelvis har P I en förmåga att från stående hoppa rakt upp till en imponerande höjd och kan också tvärvända i språng och galopp.

Helhet: P I är en primitiv hetsjakthund där bytet varit kaniner men också hare och större villebråd. Hundarna jagade i flock i oländig terräng och är beroende av såväl väderkorn, hörsel och syn. P I är alltså inte enbart en "sighthound"! Exteriören måste bära vittnesmål om den typiska funktionen och uppvisa smidighet och spänstig styrka. Rasen karaktäriseras av de rena linjerna, de höga ståndöronen, den speciella bröstkorgen och det ljusa pigmentet vilka ger rasen dess typiska utseende. Rasen skall ha en hjort- eller gasellpräglad elegans kombinerad med den jagande hundens kraft. P I skall vara jämförelsevis högställd, flat och med elegant byggnad. Styrkan får aldrig ge ett grovt intryck och konstitutionen skall vara en normalt balanserad hund utan överdrifter med undantag för de speciella typräglade öronen och den eleganta spensligheten.

VIKTIGA MÅTTFÖRHÅLLANDEN: Avståndet från nospetsen till ögonen skall vara lika långt som från ögonen till nackknölen.

HUVUD: Som helhet ger det långa finmejslade huvudet intryck av en kon med tvär avslutning nära basen. Huvudet skall vara synnerligen torrt och ganska litet i förhållande till kroppen.

Man bör poängtera att huvudet skall vara långt och förhållandevis smalt och alltså aldrig stort och grovt eller brett. – P I har det mest vinthundspräglade (ädelts finskuret och förhållandevis litet) av rasgruppens huvuden. Den omtalade konen med den "tvära avslutningen" är en sanning med modifikation då nostryffeln – rel. stor och köttfärgad - skall skjuta fram något över underkäken vilket f ö skiljer I B från kusunraserna.

Skallparti: Skallen skall vara lång och flat med framträdande nackknöl. Pannan skall vara flat och smal.

Den framträdande nackknölen är mer uttalad hos P I och P C än hos kusunraserna.

Stop: Stopet skall vara obetydligt markerat.

Nostryffel: Nostryffeln skall vara köttfärgad i harmoni med pälsfärgen. Näsborrharna skall vara öppna. Nostryffeln skall vara framskjutande över underkäken.

Både P I och P C har den karaktäristiska framskjutande nostryffeln. Alla raserna i gruppen utom Podengo Portugese skall ha köttfärgad nostryffel där färgen harmonierar med pälsfärgen. – Podengon skall ha en mörkare nosspegel (t o m svart!)

Nosparti: Nospartiet skall vara långt och smalt med svagt välvd nosrygg.

Noslängden skall alltid vara minst lika lång som skallen - vilket också gäller faraohunden och p canario men inte podengo portugese och cirneco där nosen får vara något kortare än skallen . Nosryggen hos P I skall vara något välvd - vilket inte är fallet hos kusunraserna. P I skall ha parallella plan skalle-nos vilket också gäller faraohunden och P C men inte cirneco och podengo där planen får resp. skall divergera lätt.

Läppar: Läpparna skall vara tunna, tätt åtliggande och köttfärgade.

I USA standarden accepteras partiellt avfärgad nostryffel, ögonkanter och läppar - ej så i FCI standarden.

Käkar/tänder: Podenco ibicenco skall ha ett korrekt saxbett med vita och jämnt placerade tänder.

Ögon: Ögonen skall vara snedställda, små och ljusst bärnstensfärgade. Färgen påminner om bränt socker och bärnstensfärgen kan vara mer eller mindre intensiv, i harmoni med pälsfärgen. Uttrycket skall visa intelligens, utan högdragenhet, men kan också avspegla rädsla och misstroende.

Hos unga hundar accepteras en ljusare ögonfärg - den mörknar med utvecklingen (gäller för alla kusunraserna som har den avblekta röd/lever/bruna färgen) – I andra standarder beskrivs P I:s uttryck som intelligent, alert och uppfordrande - vidare att ögonen skall vara stora men inte framträdande.

Öron:

De mycket rörliga ståndöronen skall alltid vara upprättstående. De kan vara framåtriktade, lätt horisontella, eller bakåtriktade. När hunden är uppmärksam är öronen helt upprättstående. Till formen liknar öronen en utdragen romb utan den nedre tredjedelen. Öronen skall vara ansatta så att öronbasernas mittpunkter är belägna i linje med ögonen. Öronen skall vara tunna och utan behåring på insidorna. De skall vara medelstora, inte överdrivet stora.

Man finner olika beskrivningar av örats storlek i olika internationella standard: England: Large, USA: Large – the height of the ear is approx 2,5 times that of the widest point of the base. – Det är dock tvivels utan så att P I:s öron är påtagligt stora (tunna, högt ansatta och alltid upprättstående) och vackert formade där den bakre sidoprofillinjen av örat utgör en harmonisk fortsättning av nacklinjen vilket skapar en påtagligt ädel linjeföring – som också finns hos Faraohunden som dock inte har samma höjd på örat.

Podenco Canario har något mer utåtriktade öron vilka också är rejält stora – och dessutom tillbaka lagda i vila, vilket inte gäller P I! Faraohundens öron är medelhögt ansatta och inte så upprätt burna vid uppmärksamhet som P I – Cirneco har ganska högt och tätt ansatta öron. Podenco portugese' öron är tydligt mer snett ansatta och burna än de andra raserna. – För alla raserna gäller att öronen skall ha en påtaglig rörlighet som tjänar syftet att rikta hörseln åt olika håll i jaktsituationen.

Det är viktigt att notera att den strävåriga varianten av P I kan ha tydligt mindre öron än den korthåriga.

Värt att notera är även att P C skall ha ännu större öron än P I.

HALS: Halsen skall vara mycket torr såväl i sin övre som i sin undre del. Den skall vara lätt välvd och väl musklad. Längden skall motsvara en fjärdedel av kroppslängden. Halshuden skall vara tätt åtliggande, slät, utan löst halsskinn. Vanligen är pälsen på halsen längre och tätare vid ansättningen i bålen, särskilt hos den slåthåriga varianten.

Längdangivelsen synes begränsa rätten till att ha en riktigt lång och vacker hals för P I – detta återfinns inte i standard från England o USA där man just poängterar betydelsen av en lång hals för att skapa en hjort/gasellikt intryck. Även om standardlydelsen för kusunraserna inte är särskilt annorlunda så är man nog överens om att P I har den "ädlaste" halsen även om moderna Faraohundar definitivt tävlar om rättigheten att ha en mycket ädel hals och nacklinje en utveckling som det inte råder enhetlig uppfattning kring. Resningen skall vara tydlig och behållas i rörelse

KROPP: Som helhet skall kroppen vara symmetrisk, lätt konvex, medellång, proportionerlig och kompakt. Kroppslängden skall något överstiga mankhöjden, några krav på exakta måttförhållanden längd/höjd finns dock inte.

Manke: Manken skall vara väl markerad, hög, torr och lång.

Rygg: Ryggen skall vara lång, plan och smidig med stark och stram muskulatur.

Ländparti: Ländpartiet skall vara välvt, medelbrett, starkt och fast.

Kors: Korset skall vara kraftigt sluttande med synliga höftbensknölar och stark hård muskulatur.

Bröstkorg: Bröstkorgen skall vara djup men inte nå ned till armbågarna. Den skall vara smal och lång med flata revben. Förbröstatet skall vara mycket framträdande med markerad bröstbensspets.

Underlinje: Buken skall vara uppdragen, men inte alltför mycket.

Alla raserna i rasfamiljen är rätlinjiga och skall inte ha vinthundskurverade linjer. P I skall ha en horisontell överlinje (i engelska standarden frågar man efter en något fallande men rak överlinje). Standardens beskrivning av ländpartiet som välvt skall tagas med en stor nypa salt då överlinjen skall ge ett rakt och horisontellt intryck – Samma linjeidé gäller för alla kusunraserna utom Cirneco som skall ha en plan men från manken till korset sluttande överlinje.

P I får aldrig ge ett kort eller lågbent intryck – inte heller alltför långt (vilket skenbart kan bli fallet när bröstkorgen är grund).

Bröstkorgen skall i sig själv vara av god volym och ha gott djup men då det också tydligt framgår att den inte skall nå ner till armbågarna så synes många domare acceptera alltför grunda bröstkorgar. Att bröstkorgen inte skall nå ned till armbågen skall vara beroende av att skulderbladet och överarmen är mycket långa och öppet vinklade mot varandra vilket "sänker" armbågens placering. – ingen av kusunraserna har en så uttalad speciell konstruktion av fronten. Bröstkorgen skall vara förhållandevis flat men ha långa bakre revben – den flata bröstkorgen skapar den speciellt smala fronten! Som också utmärks av en mkt tydlig bröstbensknapp.

Man finner ibland, inte minst bland arbetande P I i Spanien, hundar som har tydligt grund men lång och snarast tubformad bröstorg - där konstruktionen för tanken till den afrikanska vildhunden och där utrymme för hjärta och lungor är låst genom bröstorgens längd snarare än djup. De långa tubformade bröstorgarna är inte "vackra" men uppenbarligen funktionella. Bröstorgens speciella form bestämmer också utseendet på den förhållandevis smala fronten där det inte alls finns plats för det vi traditionellt avser med ett gott förbröst! Ingen av kusinraserna har just denna speciella konstruktion på bröstorgen och fronten.

Standardens formulering "förbröstat skall vara mycket framträdande" kan antas vara en missuppfattning av texten och torde troligare hänföra sig till den mycket markerade bröstbensknappen. Både P I och P C har just denna speciella konstruktion av fronten och bröstorgen.

Svans:

Svansen skall vara lågt ansatt och lång. Den skall vara något grövre vid svansansättningen och avsmalna mot spetsen. När svansen förs mellan benen och upp mot ryggen skall den vara så lång att den når till ryggraden.

I vila skall svansen bäras hängande, i rörelse bärs den i form av en skära med mer eller mindre kraftig böj. Den skall helst inte bäras upprätt eller för mycket ringlad över ryggen.

Längst ut mot svansspetsen kan det finnas längre och grövre hårstrån, som står rätt ut, som på ett sädesax.

Alla kusinraserna har samma svansidé - I P I standarden anges att den inte skall bäras för upprätt – detta skall förstås som att den inte skall vara för tvärt abrupt ansatt eller bäras in över ryggen vilket är in over och förbi lodplanet i höftbensknölnarna – detta gäller för också kusinraserna. I USA standarden framhålls att linjen från öronspetsen till svansspetsen skall vara mjuk - och med detta menas att inga abrupta kantiga övergångar skall finnas - men i jämförelse med genuina "sighthounds" så är alla raserna i rasfamiljen tydligt mycket mer rätlinjerade och därav "kantigare".

EXTREMITETER:

FRAMSTÄLL:

Frambenen skall vara lodräta och symmetriska. Framifrån sett är frambenen mycket tätt ställda. Helheten skall vara kraftfull, med långa ben som ger intryck av ett slankt, snabbt och ändå starkt djur.

Den smala fronten är unik för denna ras – återfinnes inte alls så tydligt hos kusinraserna

Podenco Ibicenco

Podenco Canario

Skulderblad:

Skulderbladen skall vara snedställda, starka och fritt rörliga.

Överarm:

Överarmarna skall vara mycket långa. De skall vara raka, starka och placerade mycket nära varandra.

Frontparitet skall likväl vara gott tillbakalagt men alltså med mkt öppna vinklar och utan isärsprängande vidgande förbröt – åter en följd av hur bröstkorgen är konstruerad. Fronten skall vara "brantare" än hos någon av kusinraserna, med undantag av P C.

Armbåge:

Armbågarna skall vara breda. De skall vara väl åtskilda från kroppen och parallella med kroppens mittlinje. De får aldrig vara lösa.

"Väl åtskilda från kroppen" är en följd av bröstkorgens flata sidor

Underarm:

Underarmarna är framifrån sett bredare vid handlovslederna.

Mellanhand: Mellanhänderna skall vara starka, fasta, breda och raka.

Det kan inte nog understrykas att benen skall vara långa (avståndet mark till armbåge måste vara minst lika med avståndet armbåge till manke)- mellanhänderna är också förhållandevis långa liksom tassarna – allt ger intrycket av en lätt byggd hund som är smidig men likväl robust i stommen.

Framtassar: Framtassarna skall vara formade nästan som hartassar. Tårna skall vara långa och tätt slutna och mellan dem skall behåringen vara mycket tät. Klorna skall vara mycket starka och är vanligen vita, i överensstämmelse med pälsfärgen. Trampdynorna skall vara mycket hårda.

BAKSTÄLL: Bakbenen skall vara lodrätt ställda med långa, starka, flata muskler.

Detta betyder att vinklarna skall väl balansera frontens vinkelkonstruktion – vidare att hunden i stående aldrig täcker mycket mark eller har utställda bakben utan just är "lodrätt ställd".

Has: Hasorna skall vara väl vinklade, breda, lågt ansatta och lodrätt ställda. De skall varken vara utåt- eller inåtriktade.

Det torde vara ett misstag att man i standarden skriver väl vinklade - där skall finnas en tydlig vinkel men knappast mer – dock är bredd styrka och stomme utan grovhet väsentligt.

Baktassar: Baktassar, se framtassar.

Bilderna ovan visar på utmärkta helheter och balans, med korrekt bröstdjup typiska frontvinklingar.

RÖRELSER:

Elastiskt trav är den gångart som föredras. Galoppen är mycket snabb och ger intryck av stor vighet.

Man kan gott framhålla att steget skall ha ett tydligt fjädrande svävande moment (USA: suspended trot with joint flexion) - som ger intryck av ras och kvalitet i högre grad än någon av kusinraserna.

Faraohunden har fria flytande mycket marktäckande rörelse.

P Canario: Spänstiga lätta med god steglängd.

Podengon: fria och energiska – travet är lätt.

Cirnecons naturliga gångart är galopp, men traven skall vara lätt, balanserad, parallell.

Podenco Ibicenco

Faraohund

Podenco Canario

Cirneco dell'Etna

HUD:

PÄLS:

Pälsstruktur:

Pälsen kan vara släthårig, strävårig eller långhårig.

- Släthår skall ha en kraftig och blank pälsstruktur. Pälsen skall inte vara silkesaktig.
- Strävår skall ha hård och mycket tät pälsstruktur. Pälsen skall vara något kortare på huvud och öron och något längre på lårens baksidor och på svansens undersida. Skägg är mycket önskvärt. Långhårspälsen är mjukare. Den skall vara minst 5 cm lång. Huvudet skall vara tätt behårat.

Den långhåriga varianten (se bild t.h.) är inte godkänd i England – och är mycket sällsynt utanför Spanien. – Gränsen mellan släthåriga och strävåriga är inte strikt definierbar och ofta finner man hundar som man skulle beteckna som "broken coated" – Stränga regler för hur detta skall bedömas föreligger inte och skall ej ha fäste i hundarnas funktion och användningsområden. I utställningsringen är givetvis hundar med vackra definierade linjer oftast de som föredras.

Färg:

Mest önskvärt är vitt och rött, eller enfärgat vitt respektive rött.

Fawnfärg tillåts ej hos korthår, men kan tillåtas hos övriga hårlagsvarianter, under förutsättning att det i övrigt rör sig om en exceptionellt bra individ.

STORLEK/VIKT:

Mankhöjd:

Hanhund: 66 – 72 cm.

Tik: 60 – 67 cm.

Hundar som över- eller underskider men ligger nära de angivna storleksgränserna kan accepteras, förutsatt att de är välproportionerliga och estetiskt tilltalande.

FEL: Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

ALLVARLIGA FEL:

- Huvud som är kort och brett.
- Mycket markerat stop.
- Bortfall av en premolar.
- Hängöron.
- Tunntformad bröstorg.
- Utåtriktade armbågar.
- Kohasig.
- Utåtriktade tassar.
- Korsande tassar och hasor under rörelse.

DISKVALIFICERANDE FEL:

- Mycket hög panna och djupt stop (hjässplanet för högt i förhållande till nosryggen).
- Brun- eller svartfläckig nostryffel.
- Över- eller underbett.
- Brunrött pigment på ögonkanter och läppar.
- Spår av korsning med vinthundsraser:
 - vikta öron
 - mörka ögon
 - brett kors
 - obetydligt förbröst
 - brett ställda framben
 - breda låar med tydlig ådring

NOTA BENE: Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller extremt skygg eller om den har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

TESTIKLAR: Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

SRD: Rasen finns inte upptagen i SRD – liksom inte heller någon av kusunraserna. Detta är förhållandevis normalt och sunt byggda hundar som inte inviterar till extremavel.

Ur-vinthundarna/Medelhavsvinthundarna

Podenco Ibicenco

Podenco Canario

Faraohund

Cirneco dell'Etna

